

Chambre des Représentants	Kamer der Volksvertegenwoordigers
Session de 1939-1940	N° 78
SEANCE du 22 décembre 1939	VERGADERING van 22 December 1939
Zittingsjaar 1939-1940	

PROJET DE LOI
relatif
à la sécurité sociale de la profession d'avocat.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS.

Le projet de loi que le Gouvernement a l'honneur de proposer à vos délibérations poursuit deux fins: garantir au justiciable une assistance légalement qualifiée et éviter l'immixtion d'agents d'affaires dans l'exercice de la profession d'avocat.

L'activité des agents d'affaires s'est multipliée durant ces dernières années, la complexité croissante des prescriptions d'ordre fiscal ou social, la multiplicité des accidents de roulage ayant donné naissance à de nombreux litiges et plus encore à des demandes de consultation.

Déjà le législateur s'est préoccupé d'écartier l'intervention de ces intermédiaires devant les juges de paix. Tel était l'objet de l'article 3 de la loi du 11 février 1925, actuellement intégré dans l'article 1er de l'arrêté royal n° 300, du 30 mars 1936, remplaçant notamment l'article 9 du Code de procédure civile. A l'usage, l'efficacité de ce texte a été reconnue assez faible (voy. *Journal des Judges de paix*, 1936, p. 342), certains magistrats hésitant à se reconnaître investis par le texte du pouvoir d'interdire la « postulation » par les agents d'affaires comme la « plaidoirie ».

Le projet ci-joint tend à la suppression radicale de ces errements : faire acte habituel d'avocat devant une juridiction quelconque sans être « légalement qualifié », constituera dorénavant un délit. Ainsi une surveillance, par les moyens dont dispose la police judiciaire, sera aisée.

Cette rigueur est indispensable, non seulement pour éviter aux clients des agents d'affaires, qui se recrutent le plus souvent parmi la classe laborieuse, d'être exploités

Kamer der Volksvertegenwoordigers

N° 78

Session de 1939-1940

SEANCE
du 22 decembre 1939

VERGADERING
van 22 December 1938

Zittinger 1939-1940

WETSONTWERP

betreffende
de uitoefening van het beroep van advocaat.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN. MIJN HEEREN.

Het ontwerp van wet dat de Regeering de eer heeft U ter behandeling voor te leggen, beoogt een tweevoudig doel: namelijk aan de rechtzoekenden den bijstand van een wettelijk bevoegden raadsman te verzekeren en te voorkomen dat zaakgelastigden zich in de beoefening van het beroep van den advocaat inmengen.

De bedrijvigheid van de zaakgelastigden is in de laatste jaren aanzienlijk toegenomen, ten gevolge van het feit dat, wegens de steeds ingewikkelder fiscale en sociale reglementering en de veelvuldigheid der verkeersongevallen, talrijke geschillen ontstaan en in nog meer gevallen de belanghebbenden raad behoeven.

Reeds heeft de wetgever er voor gezorgd dat de tus-schenkomst van die tusschenpersonen voor de vrede-rechters zou worden geweerd. Dit was het doel van artikel 3 van de wet van 11 Februari 1925, thans ingevoegd in artikel 1 van het Koninklijk besluit Nr 300 van 30 Maart 1936, dat namelijk in de plaats gekomen is van artikel 9 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Uit de ervaring is gebleken dat bedoelde tekst niet erg doeltref-fend is (zie *Journal des Juges de paix*, 1936, blz. 342), en wel omdat sommige magistraten aarzelen om zich, op grond van dien tekst, als bevoegd te beschouwen om te verbieden dat zaakgelastigden zich met de inleiding van een zaak zouden gelasten, zooals zij bevoegd zijn om hun te verbieden te pleiten.

Het hierbijgaande ontwerp strekt er toe, die praktijken radicaal te keeren: voortaan zal het als een wanbedrijf worden aangerekend, gewoonlijk als advocaat op te treden voor welk rechtscollege ook, zonder wettelijk daartoe te zijn bevoegd. Zoo zal het voortaan, met de middel waarover de gerechtelijke politie beschikt, gemakkelijk zijn toezicht daaromtrent uit te oefenen.

Die strengheid is volstrekt noodig, niet alleen om te voorkomen dat de cliënten van de zaakgelastigden, die meestal onder den arbeidenden stand worden aangetrof-

6

par de prétendus défenseurs, mais aussi pour empêcher que leurs droits soient compromis par l'intervention de personnes incapables. Aussi, bien que, par voie de conséquence, la législation projetée améliore la situation des auxiliaires de la justice en écartant une concurrence déloyale, a-t-elle pour objet principal la protection des humbles.

Conformément à la tradition des barreaux belges, le projet n'a pas considéré que la représentation des parties — le mandat *ad litem* — soit une des fonctions réservées à l'avocat (voy. *Répert. Prat. Dr. belge*, Ve Avocat, N° 829 et suivants).

Il en résulte que rien n'est changé aux droits des parties d'interjeter appel par mandataire de certaines décisions judiciaires ou administratives dans les limites fixées par les lois en vigueur (par exemple : appel de police, loi 1er mai 1849, art. 5, alinéa 2; — appel en matière correctionnelle, Code d'instruction criminelle, art. 204; — en matière de contributions directes, L. 6 septembre 1895, art. 7; — en matière électorale, C. élect., 12 août 1928, art. 47; — en matière militaire, L. 29 janvier 1849, art. 9, etc.).

De même, à l'égard de certains recours en cassation (art. 417, Code instruction criminelle; C. Elect. précité, art. 71, etc.).

Quoique les faits habituels d'immixtion dans les fonctions d'avocat soient seuls pénallement réprimés, il a paru nécessaire de réputer non avenue toute stipulation ayant pour objet la rémunération d'un fait, même isolé, prévu par l'article premier.

Cette disposition, sorte de pénalité civile attachée d'autorité par la loi à la prohibition qu'elle édicte, rendra plus certaine l'obéissance à la loi, tout en réduisant au minimum le préjudice qui peut en résulter pour le justiciable lui-même.

A fortiori et indépendamment de ce qui précède, si, dans la convention prohibée par l'article 1, il existe des clauses relatives à des actes non interdits par cet article, ces clauses resteront valables. C'est la théorie pure et simple du droit commun en matière de conventions contraires à l'ordre public. Ce n'est qu'en matière de conventions contraires aux bonnes mœurs et en raison du but poursuivi — but qui constitue la cause déterminante de la convention — que la théorie de l'indivisibilité peut être appliquée, avec, comme conséquence, la nullité de la convention tout entière.

Le pacte « de quota litis » est une forme spéciale de rémunération.

Conclu habituellement par un agent d'affaires, il constitue le délit de l'article premier.

S'il venait à l'être par une personne « légalement qualifiée », la réglementation disciplinaire assurerait suffisamment sa répression pour qu'il soit inutile de légiférer (voy.

fen, door zoogezegde verdedigers zouden worden uitgebuit, maar ook om te beletten dat hun rechten door de tusschenkomst van onbekwame personen in het gedrang zouden worden gebracht. De in het vooruitzicht gestelde wetsbepalingen, al verbeteren zij, als eerste gevolg, den toestand van de helpers van het gerecht, door elke oneerlijke mededinging uit te schakelen, strekken er in de eerste plaats toe den minderen man te beschermen.

Overeenkomsting de bij de Belgische balie heerschende traditie, heeft het ontwerp de vertegenwoordiging van de partijen, — de last tot gedingvoering — niet beschouwd als een bemoeiing die uitsluitend den advocaten zou voorbehouden zijn. (Zie *Repert. Prat. Dr. belge*, Ve Avocat, N° 829 en volgende.)

Daaruit volgt dat niets is veranderd aan de rechten van de partijen om door bemiddeling van een lasthebber beroep in te stellen tegen sommige rechterlijke of administratieve beschikkingen, binnen de door de van kracht zijnde wetten gestelde grenzen. (Bijvoorbeeld : beroep in politie-zaken, wet van 1 Mei 1849, art. 5, alinea 2; — beroep in correctionele zaken, Wetboek van Strafvordering, art. 204; — in zake directe belastingen, wet van 6 September 1895, art. 7; — in kieszaken, Kieswetboek, 12 Augustus 1928, art. 47; — in militaire zaken, wet van 29 Januari 1849, art. 9, enz.).

Hetzelfde geldt ten opzichte van sommige voorzieningen in verbreking (art. 417 van het Wetboek van Strafvordering, boven vernoemd Kieswetboek, art. 71, enz.).

Ofschoon alleen het feit, zich gewoonlijk in de functie van advocaat in te mengen, strafbaar is gesteld, bleek het noodig als ongedaan te beschouwen elk beding dat er toe strekt vergelding te bekomen van een, zelfs alleenstaand feit, als bedoeld bij artikel 1.

Deze schikking, — een soort van burgerlijke sanctie, die op eigen gezag door de wet is verbonden aan het door haar gestelde verbod — zal er toe bijdragen om de wet te doen naleven en zal tevens het nadeel dat er voor de rechtzoekenden uit kan voortvloeien, tot een minimum herleiden.

A fortiori en buiten beschouwing van hetgeen voorafgaat, indien de bij artikel 1 verboden overeenkomst voorwaarden bepaalt die betrekking hebben op bij bedoeld artikel 1 niet verboden handelingen, zullen die bedingen geldig blijven. Dat is de eenvoudige theorie van het gemeen recht, in zake de met de openbare orde strijdige overeenkomsten. Alleen in zake de met de goede zeden strijdige overeenkomsten en in verband van het beoogde doel — welk doel de aanleidende oorzaak van de overeenkomst is geweest — kan de theorie van de onsplitsbaarheid worden toegespast, met, als gevolg, de nietigheid van de overeenkomst in haar geheel.

De afspraak « de quota litis » is een bijzondere vorm van vergelding.

Deze gewoonlijk door de zaakgelastigden gedane afspraak is het misdrijf dat voorzien is bij artikel 1.

Moest het gebeuren dat een dergelijke afspraak door iemand die « wettelijk bevoegd » is werd afgesloten, dan zou het tuchtreglement volstaan om ze te straffen, zonder

sur le cas exceptionnel d'un membre du barreau, l'article 36 du Décret du 14 décembre 1810).

**

Les quatre derniers articles du projet modifient certains articles de loi relatifs à la représentation des parties et à la plaidoirie devant diverses juridictions.

Les dispositions proposées ont été rédigées de façon à concilier les exigences de l'administration de la justice avec les légitimes intérêts des particuliers.

Il n'a pas été proposé de modifier l'article 62 de la loi organique des conseils de prud'hommes, cette juridiction ayant une procédure particulière qu'il semble peu opportun de modifier, sans une refonte profonde de cette législation spéciale.

Pour ne pas priver les ouvriers du salaire d'une journée de travail ou leur imposer des frais excessifs pour n'importe quelle minuscule contestation, même en conciliation (L. 25 mars 1841), les articles 4 à 6 permettent au conjoint, aux parents et aux alliés, etc., de représenter les parties devant les juges de paix et les tribunaux de commerce.

Il a paru sans inconvénient de laisser comme actuellement certaines entreprises, telles les compagnies d'assurances, etc., poursuivre le recouvrement de leurs créances par des porteurs de procuration choisis parmi les membres de leur personnel.

L'agrément des administrateurs et gérants des personnes civiles comme celle des personnes en cause ayant un intérêt commun avec la partie représentée ne paraît pas devoir soulever d'objection. Il ne peut s'agir d'ailleurs que des administrateurs et gérants chargés par une convention de représenter en justice la personne morale.

En effet, les représentants légaux d'une personne civile de droit privé ou de droit public, ou d'un incapable n'ont pas à être agréés. Dès qu'ils paraissent à la barre, investis d'une qualité qu'ils tiennent de la loi ou des statuts, c'est la personne morale ou l'incapable eux-mêmes qui s'y présentent.

Le projet s'est montré plus strict dans la modification de l'article 152 du Code d'instruction criminelle.

En effet, à l'égard des inculpés, depuis l'institution du principe de l'extinction de certaines actions pénales par le paiement d'une somme d'argent, on peut affirmer que la plupart des affaires minimes sont terminées en dehors de l'audience. Lorsqu'il n'en peut être ainsi, soit en raison d'un préjudice causé à un tiers, soit en raison du refus du délinquant de payer la somme proposée par le ministère public, ou de ses antécédents judiciaires qui font obstacle à l'octroi de cette faveur, la comparution dans les

dat het noodig zou zijn wetsbepalingen in dien zin te voorzien (zie, omtrent het buitengewoon geval dat een lid van de balie betreft, artikel 36 van het decreet van 14 December 1810).

**

De laatste vier artikelen van het ontwerp wijzigen sommige wetsartikelen die betrekking hebben op de vertegenwoordiging van de partijen en op de pleidooien voor de onderscheiden rechtscolleges.

De voorgestelde bepalingen werden derwijze geformuleerd dat zij de eischen van de rechtsbedeeling met de rechtmatige belangen van de private personen overeenbrengen.

Een wijziging van artikel 62 van de organieke wet op de werkchtersraden is niet voorgesteld geworden omdat dit rechtscollege een bijzondere procedure volgt welke het weinig geraden schijnt te wijzigen, zonder die bijzondere wetgeving grondig om te werken.

Om te voorkomen dat arbeiders het loon van een dag arbeid zouden moeten verliezen of dat hun om eene of andere onbeduidende betwisting, zelfs ter verzoening, overdreven kosten zouden worden opgelegd (wet van 25 Maart 1841), laten de artikelen 4 tot 6 aan den echten genoot, aan de bloedverwanten en aan de aanverwanten, enz., toe partijen voor den vrederechter en voor de rechbank van koophandel te vertegenwoordigen.

Geen bezwaar scheen er te bestaan in het feit dat sommige ondernemingen, zoals de verzekeringsmaatschappijen, enz., verder worden gerechtigd de invordering van hun schuldvorderingen te doen vervolgen door houders van een volmacht gekozen onder de leden van hun personeel.

De toelating van de beheerders en zaakwaarnemers van rechtspersonen, zoomin als de toelating van de personen die partij zijn in de zaak en een gemeenschappelijk belang hebben met de vertegenwoordigde partij, lijken tot geen tegenwerpingen aanleiding te geven. Het kan hier trouwens enkel gaan om beheerders en zaakwaarnemers die door een overeenkomst er mede belast zijn den rechts-persoon in rechte te vertegenwoordigen.

Inderdaad, de wettelijke vertegenwoordigers van een privaat-rechtelijk of publiek-rechtelijk rechtspersoon of van een onbekwaam persoon, hoeven niet toegelaten te worden. Zoodra die vertegenwoordigers, bekleed met een hoedanigheid die zij op grond van de wet of van de statuten bezitten, voor de balie verschijnen, is het de rechtspersoon of de onbekwame zelf die verschijnt.

Het wetsontwerp is strenger opgetreden waar het gaat om de wijziging van artikel 152 van het Wetboek van Strafvordering.

Inderdaad, wat de verdachten betreft, kan men beweren, sedert de invoering van het beginsel dat bepaalde vorderingen tot straf kunnen vervallen door de betaling van een geldsom, dat het meerendeel van de zaken van gering belang buiten de terechtzitting worden afgewikkeld. Wanneer dit niet kan gebeuren, hetzij omdat er aan een derden persoon eenig nadeel werd berokkend, hetzij omdat de overtreder weigert de door het openbaar ministerie voorgestelde som te betalen, hetzij nog omdat het ge-

formes légales est indispensable dans l'intérêt de la répression et dans celui du tiers lésé.

D'autre part, l'article nouveau règle de façon précise la représentation des parties civiles ou civilement responsables, qui n'était pas jusqu'ici définie par un texte formel.

La disposition proposée réserve au juge la faculté d'ordonner la comparution personnelle du prévenu. (Comp. la disposition de l'article 185 du Code d'instruction criminelle, relative aux affaires où la peine d'emprisonnement ne peut être prononcée).

**

Seules quelques expressions méritent explication.

Article 1e. — « Habituellement ». Le terme doit s'entendre au sens traditionnel que la jurisprudence lui donne.

« Consultation en vue de la défense d'une partie ». Ce qui suppose recevoir des clients et leur donner des avis écrits ou verbaux en vue de suivre un procès (comparez Décret 14 décembre 1810, art. 36).

Ainsi est soustraite à l'application du texte les activités des personnes spécialisées dont un avis est sollicité sur des matières étrangères à un litige ou à qui on demande un conseil de portée purement technique : tels les architectes, les entrepreneurs, les actuaires, les comptables, etc. De même les consultations exclusivement doctrinaires ou scientifiques, telles celles que donnent parfois les professeurs d'université.

Le directeur ou l'employé du contentieux d'une banque, d'une société d'assurance ou d'une autre entreprise, n'a pas de clients. Engagé dans les liens d'un contrat d'emploi, il se borne à éclairer son patron et obéit à ses instructions. Lui non plus ne doit pas être considéré comme donnant des consultations, au sens de l'article.

« Parties ». Dans l'économie du projet, il s'agit des personnes intervenant dans une affaire contentieuse ou sujette à donner lieu à litige. La loi projetée ne modifie rien à la représentation des parties à un acte authentique. Par exemple, celle d'un comparant à un acte passé devant notaire restera licite, comme actuellement.

« Plaider en justice » suppose la plaidoirie devant une juridiction établie par la loi. Le droit de plaider devant des arbitres n'est pas modifié.

rechtelijk verleden van den overtreder de toepassing van bedoelden gunstmaatregel in den weg staat, is de verschijning volgens de wettelijke vormen geboden zoowel in het belang van de strafbedeeling als in het belang van den benadeelden derde.

Het nieuw artikel treft aan den anderen kant een nauwkeurige regeling op het stuk van de vertegenwoordiging der burgerlijke partijen of der burgerlijk verantwoordeijke partijen, welke vertegenwoordiging tot op heden nog niet uitdrukkelijk door een wettekst bepaald was omschreven.

De voorgestelde bepaling laat den rechter vrij te bevelen dat de beklaagde in persoon verschijnt (zie in verband hiermede de bepaling van artikel 185 van het Wetboek van Strafvordering betreffende de zaken waarin geen gevangenisstraf kan worden uitgesproken).

**

Slechts enkele uitdrukkingen behoeven nadere toelichting.

Artikel één. — « Gewoonlijk ».

 Dit woord dient verstaan met de traditionele betekenis die de rechtspraak er aan geeft.

« Consult geven met het oog op de verdediging van een partij ».

 Deze woorden veronderstellen dat de cliënten worden ontvangen en dat hun schriftelijk of mondeling voorlichting wordt gegeven met het oog op de procesvoering. (Zie in verband hiermede het decreet van 14 December 1810, artikel 36.)

Zodoende wordt buiten de toepassing van den tekst gehouden, de bemoeiing van de gespecialiseerde personen wier advies wordt gevraagd omtrent zaken die niets gemeens hebben met een geschil, of aan wie een raad van louter technischen aard wordt gevraagd : als daar zijn de architecten, de aannemers, de aktuarissen, de rekenplichtigen, enz. Hetzelfde geldt voor de raadplegingen van uitsluitend doctrinalen of wetenschappelijken aard zooals die welke soms door hoogleraren worden gegeven.

De bestuurder of de beampte van den dienst der geschillen bij een bank, een verzekерingsmaatschappij of enige andere onderneming, heeft geen cliënten. Verbonden als hij is door de bepalingen van een bedienend arbeidscontract, beperkt hij er zich bij zijn patroon voor te lichten en handelt hij naar dezes onderrichtingen. Hij evenmin moet worden beschouwd als iemand die consult geeft volgens de betekenis van dat artikel.

« Partijen ».

 Volgens de algemeene opvatting van het ontwerp, geldt het hier de personen die tusschenkom in een zaak waarontrent een geschil bestaat of welke tot een geschil aanleiding kan geven. De ontworpen wet wijzigt in geenen deele de vertegenwoordiging van partijen bij een authentieke akte. De vertegenwoordiging, bij voorbeeld, van iemand die verschijnt bij een voor een notaris verleden akte, zal, zooals thans het geval is, geldig zijn.

« In rechten pleiten ».

 Deze woorden veronderstellen dat de pleidooien worden gehouden voor een rechtscollege dat door de wet is ingericht. Het recht om voor scheidamannen te pleiten wordt niet gewijzigd.

« Légalement qualifié ». Celui qui, d'après la loi, est jugé apte à donner des conseils, à plaider, etc. Ainsi, outre l'avocat, l'avoué, les juges ou certains fonctionnaires dans différents cas (pour ces derniers, voy. L. 18 juin 1869, art. 177) ; même certains particuliers avec l'agrément du juge (cours d'assises, art. 295 du Code d'instruction criminelle; infraction de presse, L. 6 avril 1847, art. 7 et les dispositions qui s'y rattachent; cour militaire, instruction du 20 juillet 1814, art. 122; conseil de guerre, arrêté royal du 9 novembre 1830, art. 2) ; le notaire, comme conseil légal des parties (Répert. Prat. Drt. belge, Ve Notaire, N° 2064; comp. le terme « recevoir » de l'article 1° de la loi du 25 Ventôse, an XI, L. 31 août 1891, art. 4, combiné avec l'article 2, alinéa 2, 1° de l'arrêté royal du 27 novembre 1928 sur le tarif notarial) ; l'huissier, qui traditionnellement est amené également à éclairer ses clients, etc.

Article 3. — La plupart des expressions sont reprises de l'article 185 du Code d'instruction criminelle. Leur sens est donc déjà précisé par la pratique et la jurisprudence.

« Ecrite ». Consécration de la pratique instaurée par circulaire du Ministère de la Justice, en date du 10 mai 1932.

Le Ministre de la Justice,

E. SOUDAN.

« Wettelijk bevoegd » is hij die, volgens de wet, bekwaam is geacht om raad te geven, om te pleiten, enz. In dit geval zijn, benevens den advocaat, de pleitbezorgers, de rechters of sommige ambtenaren in verschillende gevallen (wat laatstbedoelde betreft, zie de wet van 18 Juni 1869, art. 177) ; zelfs sommige private personen mits toelating van den rechter (Hof van Assisen, artikel 295 van het Wetboek van Strafvordering; drukpersmisdrijven, wet van 6 April 1847, art. 7 en de er mede verband houdende bepalingen; het Militair Gerechtshof, onderrichting van 20 Juli 1814, art. 122; de Krijgsraad, koninklijk besluit van 9 November 1830, art. 2) ; de notaris, als wettelijk raadsman van de partijen (zie Répertoire Pratique du Droit belge, Ve Notaire, n° 2064; vergelijk in verband hiermede de term « recevoir » in artikel 1 van de wet van 25 Ventôse, Jaar XI, de wet van 31 Augustus 1891, art. 4, samen met artikel 2, 2e alinea, 1° van het Koninklijk besluit van 27 November 1928 op het notarieel tarief) ; de deurwaarder die overeenkomstig de traditie bij gelegenheid eveneens zijn cliënten voorlicht, enz.

Artikel 3. — Het meerendeel van de uitdrukkingen zijn overgenomen uit artikel 185 van het Wetboek van Strafvordering. Hun betekenis is dus reeds door de praktijk en de rechtspraak vastgelegd.

« Schriftelijke volmacht ». Bekrachtiging van de praktijk ingevoerd door een circulaire van het Ministerie van Justitie dd. 10 Mei 1932.

De Minister van Justitie,

E. SOUDAN.

PROJET DE LOI

LEOPOLD III,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT!

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Est puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de vingt-six à mille francs, ou d'une de ces peines seulement, celui qui, habituellement, moyennant une rémunération quelconque, s'immisce dans la profession d'avocat, en consultant en vue de la défense d'une partie, en conciliant les parties ou en plaidant pour elles en justice, sans être pour ces actes légalement qualifié.

En cas de récidive, l'emprisonnement et l'amende sont cumulés.

Il y a récidive lorsque le délinquant a subi dans le courant des cinq années qui précédent, une condamnation pour infraction au présent article.

Le Chapitre VII du Livre I et l'article 85 du Code pénal sont applicables à ces infractions.

ART. 2.

Toute stipulation ayant pour objet la rémunération d'un fait, même isolé, visé à l'article précédent est réputée non écrite.

Tout ce qui a été payé en exécution de pareille stipulation est sujet à répétition.

ART. 3.

L'article 152 du Code d'instruction criminelle est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Article 152. — La personne citée, la partie civile et la partie civillement responsable comparaîtront soit par elles-mêmes, soit par leur conjoint, non divorcé ni séparé de corps, un avoué ou un avocat porteurs d'une procuration écrite. Le Juge pourra néanmoins ordonner la comparution du prévenu en personne ».

WETSONTWERP

LEOPOLD III,

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL!

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie is gelast, in Onze Naam, bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

EERSTE ARTIKEL.

Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van zes en twintig frank tot duizend frank, of met een van die straffen alleen, wordt gestraft hij die gewoonlijk, mits welke vergelding ook, zich in het beroep van advocaat inmengt door consult te geven met het oog op de verdediging van een partij, door partijen te verzoenen, of door voor haar in rechten te pleiten, zonder voor die handelingen wettelijk bevoegd te zijn.

In geval van herhaling worden de gevangenisstraf en de geldboete samen opgelegd.

Er is herhaling wanneer de overtreder, in den loop van de vijf jaar die voorafgaan, een veroordeeling ter zake van overtreding van dit artikel heeft ondergaan.

Hoofdstuk VII van Boek I en artikel 85 van het Wetboek van Strafrecht zijn op die misdrijven van toepassing.

ART. 2.

Elk beding dat het vergelden van een zelfs alleenstaand feit, als bedoeld bij het vorig artikel, ten doel heeft, wordt als niet geschreven beschouwd.

Al hetgeen betaald werd ter voldoening aan dergelijk beding, kan teruggevorderd worden.

ART. 3.

Artikel 152 van het Wetboek van Strafvordering is opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 152. — De gedaagde, de burgerlijke partij en de burgerlijk verantwoordelijke partij verschijnen hetzij in eigen persoon, hetzij in den persoon van hun niet uit den echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot, van een pleitbezorger of een advocaat houders van een schriftelijke volmacht. De rechter kan evenwel bevelen dat de beklaagde in persoon verschijnt ».

ART. 4.

L'article 9 du Code de procédure civile modifié par l'article 1er de l'arrêté royal n° 300, du 30 mars 1936, est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Article 9. — Au jour fixé par la citation ou convenu entre parties, elles comparaissent en personne ou par leurs fondés de pouvoir.

Ne sont admis comme fondés de pouvoir à représenter les parties ou à plaider pour elles que :

1° les avocats et les avoués, porteurs des pièces,

2° les personnes munies d'un pouvoir spécial, lequel peut être donné au bas de l'original ou de la copie de la citation et que le Juge agrée spécialement dans chaque cause.

Ne peuvent, toutefois, être agréés comme fondés de pouvoir que le conjoint, non divorcé ni séparé de corps, les parents ou alliés des parties, les membres de leur personnel ou toutes autres personnes qui sont en la cause et y ont un intérêt commun, ainsi que les administrateurs et gérants des personnes civiles.

Les parties peuvent prendre des conclusions écrites, sans qu'elles soient tenues de les faire signifier ».

ART. 5.

L'article 421 du Code de procédure civile, modifié par l'article 20 de l'arrêté royal n° 300, du 30 mars 1936, est complété par la disposition suivante : « Ne peuvent être agréés comme fondés de pouvoir que le conjoint non divorcé ni séparé de corps, les parents ou alliés des parties, les membres de leur personnel ou toutes autres personnes qui sont en la cause et y ont un intérêt commun, ainsi que les administrateurs et gérants des personnes civiles ».

ART. 6.

L'article 62 de la loi du 18 juin 1869 réimprimée en vertu de l'arrêté royal du 22 février 1892 est complété par la disposition suivante :

« Ne peuvent être agréés comme fondés de pouvoir que le conjoint non divorcé ni séparé de corps, les parents ou alliés des parties, les membres de leur personnel ou toutes autres personnes qui sont en la cause et y ont un intérêt commun, ainsi que les administrateurs et gérants des personnes civiles ».

Donné à Bruxelles, le 21 décembre 1939.

LEOPOLD

PAR LE ROI :

*Le Ministre de la Justice,
E. SOUDAN.*

ART. 4.

Artikel 9 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, gewijzigd bij artikel 1 van het Koninklijk besluit N° 300 van 30 Maart 1936, is opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 9. — Op den dag die door de dagvaarding is vastgesteld of waaromtrent tusschen partijen werd overeengekomen, verschijnen deze in eigen persoon of in den persoon van hun gemachtigden.

Mogen enkel als gemachtigde de partijen vertegenwoordigen of voor haar pleiten :

1° de advocaten en de pleitbezorgers, houders van de stukken,

2° de personen die voorzien zijn van een bijzondere machtiging welke kan gegeven worden onderaan op het origineel of op het afschrift van de dagvaarding, en die door den rechter in elke zaak speciaal toegelaten worden.

Kunnen evenwel enkel als gemachtigde worden toegelaten, de niet uit den echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot, de bloedverwanten of aanverwanten van de partijen, de leden van hun personeel of alle andere personen die partij in de zaak zijn en er een gemeenschappelijk belang in hebben, alsmede de beheerders en zaakwaarnemers van rechtspersonen.

Partijen kunnen schriftelijke conclusiën nemen zonder dat zij er toe gehouden zijn ze te doen betrekken ».

ART. 5.

Artikel 421 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, gewijzigd bij artikel 20 van het koninklijk besluit n° 300 van 30 Maart 1936, wordt aangevuld door de volgende bepaling : « Enkel de niet uit den echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot, de bloedverwanten of aanverwanten van partijen, de leden van hun personeel of alle andere personen die partij in de zaak zijn en er een gemeenschappelijk belang in hebben, alsmede de beheerders en zaakwaarnemers van rechtspersonen kunnen als gemachtigde worden toegelaten ».

ART. 6.

Artikel 62 van de wet van 18 Juni 1869, herdrukt krachtens het koninklijk besluit van 22 Februari 1892, is door de volgende bepaling aangevuld :

« Enkel de niet uit den echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot, de bloedverwanten of aanverwanten van partijen, de leden van hun personeel of alle andere personen die partij in de zaak zijn en er een gemeenschappelijk belang in hebben, alsmede de beheerders en de zaakwaarnemers van rechtspersonen kunnen als gemachtigde worden toegelaten ».

Gegeven te Brussel, den 21^e December 1939.

LEOPOLD

VAN 'S KONINGS WEGE :

*De Minister van Justitie,
E. SOUDAN.*